

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. Quàm inane sit, solius gloriæ caussa duellare?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

Bella, que
incipit ad
tollend. de
stabilem.

cinorosi non desunt, qui quod publicè prohibitum est, priuatim exsequi non dubitent, dum sic pœnas prædictas eludere se posse arbitrantur. Nos ad hæc euertenda plenius euidentiusq; providendum esse rati, considerantesq; duellum priuatum non minùs cruentum & animæ & corpori noxiū esse quā quod publicè perpetratur: auctoritatē Apostolicā statuimus. (1.) Illos, qui ex condicō, statuto tempore, & in loco conuento monomachiam commiserint, etsi nulli Patrini sociū vocati sint ad id, nec loci securitas habita, nullāne pronocatoria littera, aut denuntiatio- nis chartula præcesserint, censuris & pœnis omnibus à dicto Concilio propositis teneri, perinde ac si publico & consulto abusu singulare certamen iniuissent. (2.) Volentes etiam locorum dominos, si certamen ex condicō huiusmodi permiserint, aut quantum in se fuerit, non probi- buerint. (3.) Omnesq; illud fieri mandantes, instigantes, consiliū vel fauorem dantes, equos, arma, pecuniam, comestum, & alia subsidia scienter subministrantes, aut (4.) ex campo spectro spectatores, vel socios quouis modo se præbeutes, eisdem censuris & pœnis subiacere, etiam si illi, qui ad locum destinatum pugnaturi accesserint, impediti pugnam non commiserint, si per ipsos non steterit, quò minus illa com- mittatur.

VII.

2. Reg. 2. 14

Damnata huius monomachiz multæ grauesq; sunt ra- tiones. Quia aut sunt, purgationis causa, aut ob vindictam, aut ob gloriam & spectaculum. Si ob spectaculum & animi caus- sa, aut ad ostendendum robur & animositatem, ut quondam in amphitheatro, ubi tot gladiatorum paria produxerunt Romani; aut ut fecerunt Ioab & Abner, quando dixit Abner ad Ioab: Sur- gant pueri, & ludant coram nobis. Et respondit Ioab: Surgant. Sur- rexerunt ergo, & transierunt numero duodecim de Benjamin ex parte Ithobseth filij Saul, & duodecim de pueris David. Apprehensusq; unus- quisque capite comparis sui, defixit gladium in latus contrarij, & ceci- derunt simul, vocatumq; est nomen loci illius: Ager robustorum in Gabaon; si, inquam, ob alios oblectandos hoc fiat, crudele est spectaculum & amens consilium, velle occidere & occidi, ut alij recreentur. At magna est gloria, mortem non formidare, & agrum robustorum locum cerraminis appellari? apud eos for- tasse, qui audaces putant esse fortes. At qui rectè sentiunt, ita ratiocinantur, ut existiment, quemadmodum pro sola gloria hu- mana

mana non est fas bellum suscipere, ita neque licitum esse duellum
permittere. Maior utique est gloria, si exercitus exercitum, po-
pulus populum vincat; at si alia nulla sit causa, nisi gloria,
injustum est bellum. Pari ergo ratione injustum erit gerere ob
solum nominis honorem, duellum. Scio, quid hinc aliqui dicant,
ad eos excusandos, qui videantur prouocati honorem suum posse
defendere. Sed alius est longeque melior modus, si contra hostes
pugnando ostendant, quis sit magis magnanimus. Plerumque
videbis eos, qui, ut pro fortibus habeantur, & ab alijs tamquam
timidi non contemnantur, in talem arenam, animo etiam relu-
tante descendunt, quando in acie classicum canitur, pallere, tre-
pidare, post principia latere, aut etiam morbum simulare, ut ha-
beant causam manendi extra teli iactum. Tunc, tunc ostendant,
se esse viros, si volunt esse aliqui. Certè qui præsunt, permittere
duella non debent; ac tot animas amittere spectaculi gratiâ, in
quo etiam innocentior pars subinde vincatur, tamen obser-
uatum est ab Abulensi, plerumque plus pati prouocantes, ma-
gisque peccare. Hinc Abner, qui primus dixit: *Surgant pueri,*
& ludent coram nobis, victus est ab eo, quem prouocauerat, quia
tamen Iob non erat prorsus immunis à culpa, aliqui decide-
runt de parte eius; sed plures de parte Abner. Nam mortui sunt
ex parte Abner 360. ex parte autem Iob solum 20.

Si criminis purgandi causa duella ineantur (quod olim
magis fuit in usu) non tantum id à Christiana pietate ac reli-
gione abhorret, verum etiam manifestè Christo aduersatur di-
centi: *Non tentabis Dominum DEVM tuum*. Tu quis es, ut à
Deo miraculum, aut extraordinarium innocentiae tuae, vel alienae
signum petere audeas? Esto sis innocens: hac ipsa temeritate
sis nocens; ut vel idcirco te Iudex tuus meritò finat vinci, quia
omnis actio vacare debet temeritate, & nihil est à gravitate sapientis,
errore, lenitate, temeritate disjunctum. Est autem error, leuitas, &
temeritas putare, nullum vulnerari posse innocentem, aut ita
sub protectione Dei, velut sub Orci galea, latere inconsultò se
morti exponentem. Apud Romanos ignominiae causa militi
bus audacioribus, qui nec animi, nec consilij satis haberent, vena
soluebatur: quae non tam poena, quam medicina fuit: ut su-

VIII.

Marth 4. 7.
Deut. 6.

Cic lib. 1. de
offic. j. item
lib. 4 Acad.

Alexand. ab
Alex. l. 1. c. 33.

Bb 3

perflua